

ACC. N:R M. 9633: 1-3.

Landskap: Småland Upptecknat av: Oscar Svensson

Härad: Skånska Adress: Påskallavik

Socken: Mem m fl. Berättat av: _____

Uppteckningsår: 1945 Född år _____ i _____

Vaka för att se den tillkommande. s. 1-2
Årsgång. s. 2-3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

LUF. 30.

" 31.

M. 9633:1.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

L U F 30

Landskap Småland Uppstektmat av Oscar Samuelson
Härad Stranda Adress Fästallavik
Socken Ålem m. fl. Uppstektmat 1945

Uppstektningen rör vaka för att se den tillkommande
Utom det allmänt kända, att plocka nio sorters blom-
mor och lägga under huvudkudden för att i drömmen få
se sin tillkommande, vilket i hela Småland mer eller
mindre varit brukligt, finnes det andra sätt.

I söderhults socken med omnejd skulle skorna midrom-
maraftonskvällen sättas som fig 1 visar när man gick
till sängs och samtidigt säga. "jag sätter mina skor
i T för att min käraste få se hälet i skäftids-dräkt."

Att vaka för att få sin tillkommande midrommar-
natten var att gå årgång. Det vanliga sättet vid årgång
var, att ej säga något ord efter solnedgången och se-
dan mellan kl. 12 och 1 ensam gå ut att gå, under

denna timma, skulle möte ske med den tillkommande.
Min lusten var berättat att hennes farmor Lisa Kronstén
i Fästvallavik, vilken avled 1900, sade att den som skul-
le gå ärsgång ~~från~~ midsomnarnatten för att få se den, han eller
hon, skulle bli gift med, fick ej tala sedan solen gått
ned och att ärsgången skulle ske ~~med~~ omkring klockan
mellan kl. 12 och 1 på natten, gången skulle ske bakläng-
es. I båda fallen fick under gången skulle den
tillkommande komma från motsatt håll. I båda fallen
måste den som gick ärsgång vara ensam. Att gå ärsgång
kunde såväl flickor som pojkar göra om en jag har ej
hört talas om att någon förtagit denna gång. Att
gå ärsgång midsomnarnatten var ej någon riklig ty vä-
gon annan än tillkommande möttes ej. Ärsgång kunde
även ske nyårsnatten, men då fick ^{den} förtag gången se
det kommande årets händelser och istället för sin
tillkommande ^{kunde få} möta "glossas", denna ärsgång var mera
farlig att gå. Om midsomnarnatten och ärsgång ut

ij mycket. När jag var antälld på Ströby gård i Skatelövs socken, hade vi en torpare Nils Petter i Björkelund som hade gått ärsgång, både vid nyår och midsommars. Han berättade att en midsommarsnatt mötte han ett liktåg. På hösten aulad hans gamle torpare i Näsken, berättade att det hans liffärd han såg, då den passerade förbi torpet Björkelund. Nils Petter berättade mycket om dessa ärsgångar men som det 45-50 år sedan har jag glömt det. Enligt hans uttåg gick det lika bra att midsommarsnatten som nyårsnatten vid ärsgång på kommande årets händelser.

M. 9633:1a

LINDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Fig 1

